

Nr 77.

Av herr **Huss m. fl.** i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Karolinska sjukhuset: Avlöningar.*

I statsverkspropositionens bilaga 13 till innevarande års riksdag anmäles, att reumatologiska kliniken vid karolinska sjukhuset förväntas kunna tas i bruk den 1 april 1954, samt föreslås, att från denna tidpunkt den nya klinikens personaluppsättning skall utgöra omkring 50 anställda. Direktionsförslaget för karolinska sjukhuset förslags tillstyrkes oförändrat utom i det avseendet att antalet ekonomibiträden minskas med ett samt att den nya kliniken ej skall erhålla någon egen chef utan endast en biträdande överläkare, vilken skall vara underställd chefen för medicinska kliniken.

Det synes knappast rationellt att som chef för en specialklinik vid landets förnämsta medicinska högskola, avsedd för utbildning av våra läkare, för vetenskaplig forskning och sjukvård av mera svårartade fall, anställa en icke kompetent eller specialutbildad läkare. MHO:s (Medicinska högskolornas organisationskommitté) förslag, att till chef skulle utses en till karolinska institutet anknuten ordinarie akademisk lärare, vilket förslag praktiskt taget enhälligt tillstyrkts av hörda vetenskapliga instanser, har underkänts.

Departementschefens motivering, att han »såvitt angår chefskapet för kliniken ansluter sig till reservanternas inom direktions mening, att chefen tills vidare bör vara biträdande överläkare, underställd chefen för den medicinska kliniken», synes icke övertygande, då dessa reservanter dels själva ej anföra någon motivering, dels tydligen avse »en övergångstid» med sitt förslag, vilket i sin tur torde få tydas som ett uttryck för den uppfattningen, att så länge professor Nanna Svartz är överläkare för medicinska kliniken, skulle man kunna anförtro henne att även vara chef för den reumatologiska. Därvid tillkomma emellertid tvenne faktorer, som tydligen bortglömts, dels att professor Svartz icke blott är chef för medicinska kliniken utan även t. f. föreståndare för Konung Gustaf V:s forskningsinstitut, varför hennes arbetsbörda redan nu är utomordentligt stor, dels att professor Nanna Svartz är född år 1890. I enlighet med universitetsstatuterna kommer därför hennes tjänst att ledigförklaras redan under 1954, alltså strax efter det den nya kliniken öppnats. I händelse av bifall till departementschefens ovannämnda förslag måste därför redan inne-

varande eller i vart fall nästa års riksdag taga ställning till de förhållanden, som komma att inträda i och med hennes avgång.

Driftkostnaderna för den nya reumatologiska kliniken vid karolinska sjukhuset torde komma att väsentligt överskrida en miljon kronor årligen. Såsom framgår av statsverkspropositionen medför den nya klinikens öppnande den 1 april 1954 ej blott ett nytt personalbehov av betydande storleksordning vid själva kliniken utan även en utökning av röntgen-diagnostiska avdelningens personalbehov med sex personer. Vid kliniken skola anställas fyra läkare. Den skall tjänstgöra som remissklinik för hela riket och kommer med största sannolikhet att till stor del beläggas med svårare fall.

Under sådana förhållande förefaller det föga rationellt, att man i syfte att spara några få tusen kronor dels riskerade att avsevärt försämra sjukvården, dels underlåte att använda kliniken som reumatologisk undervisningsklinik, vilket sistnämnda syfte skulle nås, om såsom chef för kliniken anställdes en ordinarie akademisk lärare i reumatologi vid karolinska institutet i enlighet med MHO:s förslag.

De reumatologiska specialkliniker, som inrättas vid de medicinska högskolorna i vårt land, böra bli centra för ej blott hälso- och sjukvården på detta specialområde utan även för den vetenskapliga forskningen och den medicinska undervisningen. Detta kan ej ske utan att varje sådan klinik som chef får en ordinarie akademisk lärare. Vid samtliga övriga kliniker vid karolinska sjukhuset är som chef anställd en professor vid karolinska institutet. Av allt att döma finnes ingen hållbar motivering för att vid den reumatologiska kliniken avvika från denna regel.

I ett flertal länder ha under senare år inrättats professorer i reumatologi. Även i vårt land synes tiden därför nu vara mogen. Helst böra professorer i reumatologi — med undervisningsskyldighet ej blott i reumatologi utan även i fysikalisk terapi — inrättas vid landets samtliga fyra medicinska högskolor. En sådan befattning bör dock nu först inrättas vid karolinska institutet.

Ekonomiskt kommer detta att innebära följande:

Årslönen för en professor i Co 14 utgör	kr. 30 720
Årslönen för en biträdande överläkare i Ce 29 utgör	» 21 924
(å den senare lönen utgår ålderstillägg men icke å den förra)	

Årsdifferens kr. 8 796

för budgetåret 1953/54 en fjärdedel därav kr. 2 199.

Vid sidan av de betydande driftkostnader, som den nya reumatologiska kliniken kommer att medföra, måste denna lönedifferens betraktas som relativt blygsam. Effektiviseringen av sjukvården, den vetenskapliga

forskningen och den medicinska undervisningen synes mer än väl kompensera kostnadsökningen.

Med hänvisning till vad vi sålunda anfört hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att inrätta en *professur i reumatologi* vid karolinska institutet fr. o. m. den 1 april 1954, vars innehavare tillika skall vara överläkare för reumatologiska kliniken vid karolinska sjukhuset i stället för den av Kungl. Maj:t föreslagna biträdande överläkaren vid denna klinik, samt

att riksdagen i övrigt måtte bifalla vad i statsverkspropositionens bilaga 13 begärts beträffande den nya reumatologiska kliniken vid karolinska sjukhuset personalbehov.

Stockholm den 23 januari 1953.

Ragnar Huss.

Axel Strand.

P. G. Lundgren.